

Varsinais-Suomen kunnat

Lausuntopyyntö:

Varsinais-Suomen kestävän kehityksen yhteistyöstä ja Ohjelma 2030 -luonnoksesta

Taustaa

Valonia on toteuttanut Varsinais-Suomessa kestävän kehityksen yhteistyötä jo yli kaksikymmentä vuotta. Valonia on kuntien työtä tukeva lisäresurssi ja pitkäjänteisen työn kautta saavuttanut vakiintuneen aseman maakunnallisena kestävän kehityksen asiantuntijaorganisaationa ja on arvostettu toimija myös valtakunnallisesti. Valonian toimintaan ovat sitoutuneet kaikki Varsinais-Suomen 27 kuntaa.

Ohjelma 2030 saattaa kunnat yhteisten tavoitteiden äärelle ja mahdollistaa Valonian laaja-alaisen asiantuntemuksen hyödyntämisen sekä synergian muiden kuntien kanssa. Toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää kunnilta kuitenkin aktiivista roolia ja rohkeutta erilaisiin kokeiluihin, jotka tähtäävät kunnan toimintakulttuurin muutoksiin. Ohjelma on laadittu yhteistyössä kuntien edustajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Järjestetyn työpajan ja kyselyjen kautta on ohjelmaan saatu mukaan sidosryhmien näkemyksiä Valonian työstä ja tulevaisuuden tarpeista.

Uusi ohjelmakausi ulottuu aina vuoteen 2030 asti. Tämä on kansainvälisestikin tunnistettu tarkasteluvuosi, johon mennessä on pystyttävä merkittäviin edistysaskeliin sekä **ilmastonmuutoksen vastaisissa toimissa, luonnon monimuotoisuuden hupenemisen pysäyttämisessä sekä luonnonvarojen kestävämmässä käytössä**. Samalla on huolehdittava, että siirtyä kohti kestävämpää yhteiskuntaa tapahtuu oikeudenmukaisesti ja sosiaalisesti kestävällä tavalla. Ohjelman tavoitteet ja toimenpidekokonaisuudet on kytketty alueellisiin, valtakunnallisiin ja EU-tason strategiaan tavoitteisiin. Sitoutumalla maakunnan yhteiseen ohjelmantyyöhön kunnat saavat enemmän resursseja toteuttaa kuntia velvoittavia tavoitteita. Ohjelmakauden aikana suoritetaan kaksi virallista väliarviointia, vuosina 2024 ja 2027, näiden yhteydessä on myös kunnalla mahdollisuus tarkastella työn etenemistä ja sopimuksen jatkoa.

Ohjelman viimeistely

Ohjelma 2030 luonnoksesta pyydetään kaikilta Varsinais-Suomen kunnilta lausunnot. Lausunnon yhteydessä kunnat voivat esittää toiveita sellaisista toiminnan painopisteistä, joihin he haluaisivat kuntansa alueella tulevana vuosina erityisesti keskittyä. Tällaisia painopisteitä voivat olla esimerkiksi **kestävä liikkuminen, uusiutuva energia, energiatehokkuus, luonnon monimuotoisuus, ympäristökasvatus, yritysyhteistyö, kestävä hankinnat, vesihuolto, ilmastokestävä maa- ja metsätalous, ilmasto-ohjelman laadinta, metsänhoitosuunnitelmat, ravinnekierto ja kiertotalous**. Nämä toiveet eivät ole sitovia, mutta ne antavat Valoniale arvokasta tietoa kuntien tarpeista myös mahdollisia kuntien yhteishankkeita suunnitellessa.

Ohjelma 2030:n lopullinen versio laaditaan lausunnot soveltuvin osin huomioiden. Ohjelma 2030 viedään maakuntahallituksen hyväksyttäväksi toukokuun 11. päivänä. Osallistumissopimus saatetaan kuntien allekirjoitettavaksi kesäkuun loppuun mennessä.

Valonian rahoitus

Valonian rahoituspohja on laaja-alainen. Kuntien osallistumismaksu on Valonian budjetista noin neljännes ja toimii omarahoituksena muiden rahoitusten hakemisessa. Rahoitusmallin avulla Valonia kykenee tuottamaan jäsenkunnilleen huomattavasti kuntien maksuosuutta suuremman määrän palveluita. Vuodesta 2021 lähtien Valonian vuosimaksu perustuu maksuluokkiin, jotka määrittyvät kunnan asukasluvun mukaan. Erillistä vesiyhteistyömaksua ei enää peritä, vaan se sisältyy vuosimaksuun. Uuden maksukäytännön avulla Valonia kykenee tarjoamaan palveluitaan tasapuolisemmin koko maakunnan alueella sekä huomioimaan paremmin kuntien erilaiset tarpeet.

Kuntanne on osallistunut Valonian alueelliseen kestäväen kehityksen yhteistyöhön ja toivomme, että kuntanne varautuu yhteistyöhön myös seuraavalla ohjelmakaudella.

Pyydämme kunnaltanne:

1. lausuntoa Valonian Ohjelma 2030 -luonnoksesta,
2. toiveita painopisteistä ja erityistarpeista, joihin kuntanne haluaa keskittyä Ohjelma 2030:n aikana sekä
3. varautumista alueelliseen Valonian kestäväen kehityksen yhteistyöhön myös tulevien vuosien budjetoinnissa .

Toivomme vastauksia **15.4.2020 mennessä osoitteeseen kirjaamo@varsinais-suomi.fi**.

Lisätiedot

Riikka Leskinen
toimialapäällikkö
Valonia
riikka.leskinen@valonia.fi
p. 044 907 5995

Kari Häkämies
maakuntajohtaja
Varsinais-Suomen liitto

Olli-Pekka Mäki
Valonian ohjausryhmän puheenjohtaja
ympäristönsuojelujohtaja
Turun kaupunki

Liitteet: OHJELMA 2030
Maksuluokat 2021 alkaen
Toimintakertomus 2019, digitaalisena osoitteessa valonia.fi/vuosikertomus2019

Jakelu: Varsinais-Suomen kunnat